

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

توافقنامه مصالحه بین اریتریا و اتیوپی در اسمره

(ترجمه)

پرسش:

توافقنامه مصالحه بین اریتریا و اتیوپی در جولای ۲۰۱۸م، در اسمره منعقد شد و مجلس سخنگوی وزارت خارجه اتیوپی تأکید داشت که توافقنامه اسمره که در این اواخر همراه اریتریا به امضاء رسید، به تمایل ذاتی دو کشور و بدون وساطت طرف ثالثی صورت گرفت. سوال این است که صحت این گفته تا چه اندازه است؟ و آیا انعقاد این توافقنامه بدون تأثیرات کشورهای جهانی و منطقوی بوده؟ آیا توافقنامه اسمره به توافقنامه الجزائر در تاریخ ۱۸ جون ۲۰۱۸م اشاره دارد؟ ظاهراً گویا مکمل آن است؛ اگر چنین است، چرا ۱۸ سال را به طول انجامید؟ الله سبحانه و تعالی خیرتان دهد.

پاسخ:

اظهارات "میلس" سخنگوی رسمی وزارت خارجه اتیوپیا مبنی بر این که توافقنامه اسمره بر اساس تمایل خود این دو کشور صورت گرفته است، به خاطر فریب و اغوای افکار عامه است! و با تعقیب جریان حوادث و تدبیر در آن، واضح می گردد که در پس آن چه اتفاق افتاده و می افتد، امریکا برای تحقق منافع و تمرکز نفوذ خویش در مقابل تحرکات اروپا و چین در آفریقا، دخیل بوده است که شرح آن قرار ذیل است:

اول) جریان توافقنامه اسمره: این توافقنامه به تاریخ ۹ جولای ۲۰۱۸ م، منعقد شد که بعداً اتیوپیا و اریتریا پایان حالت جنگ بین این دو کشور را اعلان نمود و اعلان مذکور پس از دیداری که از آن به نام "دیدار تاریخی" بین آبی احمد نخست وزیر اتیوپیا و اسپاس افورقی رئیس جمهور اریتریا یاد می شود، در اسمره صورت گرفت. یمانی جبر میسکیل وزیر رسانه کشور اریتریا در تویتراش نوشت: «بیانیه صلح و دوستی متقابل بین طرفین به امضاء رسیده و وضعیت جنگ بین دو کشور به پایان رسیده است، عصر جدیدی از صلح و دوستی آغاز شده و این دو کشور با هم تلاش خواهند نمود تا همکاری نزدیک در زمینه های سیاسی، اقتصادی، اجتماعی، فرهنگی و امنیتی داشته باشند.» (منبع: فرانس پرس ۹ جولای ۲۰۱۸ م) به خاطر وضاحت بیش تری پس پرده این توافقنامه، حوادث قابل توجه قبل و بعد این توافقنامه را باید ذکر نمود.

1- آن چه قبل از انعقاد این توافقنامه اتفاق افتاد:

دونالد یاماموتو معاون وزیر خارجه امریکا در امور آفریقا پنجشنبه ۲ اپریل ۲۰۱۸ م در سفری رسمی به "آدیس آبابا" رسید، این سفر که ۳ روز را در بر گرفت، در خلال آن با آبی احمد علی نخست وزیر اتیوپیا و وزیر خارجه آن کشور ملاقات داشت. این دیدار در چارچوب سفری صورت گرفت که "یاماموتو" در ۲۲ اپریل آغاز کرده بود که شامل اریتریا و جیبوتی شده و در اتیوپیا ختم شد. (منبع: www.aa.com.tr/ar ۲۷ اپریل ۲۰۱۸ م)

آبی احمد در اولین سفر خارجی خود به تاریخ ۱۷ می ۲۰۱۸ م به دعوت رسمی شاه سلمان بن عبدالعزیز از سعودی بازدید نمود.

از اولین کسانی که آبی احمد را ملاقات نمودند، ولیعهد سعودی ابن سلمان بود که به تاریخ ۷ جون ۲۰۱۸ م با وی ملاقات نمود؛ چنانچه خبرگزاری اتیوپیا به نقل از رئیس دفتر آبی احمد نخست وزیر این کشور نوشت: «آبی احمد پیشرفت روابط با سعودی را به فال نیک گرفته و گفته است که به لطف محمد بن سلمان روابط دو جانبه بین دو کشور، توسعه یافته و از هر وقت گذشته قوی تر و نزدیک تر شده است و ولیعهد سعودی به حمایت از تلاش های که آدیس آبابا برای سرعت بخشیدن به رشد و تشویق سرمایه گذاران سعودی در سرمایه گذاری به اتیوپیا به خرج می دهد، تعهد سپرده است.»

وزارت خارجه امریکا در بیانیه ای که به تاریخ ۲۱ جون ۲۰۱۸ م منتشر نموده بود، گفت: «ایالات متحده امریکا پیشرفت های اخیر را در راه رسیدن به راه حل اختلافات طولانی که بین اتیوپیا و اریتریا بوده، به فال نیک می گیرد و اسپاس افورقی و آبی احمد رهبری شجاعانه را با برداشتن گام های برای صلح، به نمایش گذاشتند. ایالات متحده امیدوار است که روابط بین این دو کشور کاملاً عادی شده و آرزوهای مشترک این دو کشور تحقق یابد تا از نعمت رشد و صلح دائم، بهره مند گردند.» (منبع: رویترز ۲۱ جون ۲۰۱۸ م)

مایک راینور سفیر امریکا در اتیوپیا در مصاحبه ای با آدیس استاندارد گفت: «بسیار خوب، ما برای طرفین به شکلی علنی گفته و بازم می گوئیم که ما برای بازی در این نقش آماده ایم، در روز توافق الجزائر ایالات متحده ضامن رسمی بود، ما نقش برجسته ای برای دستیابی به توافق داشتیم،

آن‌هم در زمانی که هیچ‌کدام از این دو کشور (اریتریا و اتیوپیا) تمایلی به صلح نداشتند، ما ایشان را به صلح تشویق نمودیم و به همین دلیل گفتیم: اگر احساس می‌کنی که به‌طور همکاری، ایالات متحده می‌تواند نقش سازنده‌ای بازی کند، ما در حمایت از آن آن‌چه در توان داشته باشیم، به‌خرج خواهیم داد... چنان‌چه گفتم بنده معتقدم که ما برای رسیدن به این نتیجه، نقش سازنده‌ای بازی کردیم؛ چون از چندین ماه به این سو همراه این دو کشور در تماس بودیم.» (منبع: www.addisstandard.com ۲ جولای ۲۰۱۸م)

پس تمام موارد فوق میباین این است که مقدمات انعقاد این توافقنامه از طرف امریکا و مزدوران اش مثل سعودی فراهم شده است و با تعقیب نمودن حوادث قبل از این توافقنامه می‌توان به این نتیجه رسید.

2- آن‌چه که پس از این توافقنامه صورت گرفت:

امریکا حمایت خود را از توافق صلحی که بین اریتریا و اتیوپیا پس از سال‌ها جنگ صورت گرفت، اعلان نمود. اعلان مذکور روز سه‌شنبه در بیانیه "مایک پامپئو" وزیر خارجه امریکا آمده بود؛ چنان‌چه وی گفت: «ایالات متحده امریکا از توافق صلح که دیروز دوشنبه بین دو کشور اریتریا و اتیوپیا به امضاء رسید و به ۲۰ سال جنگ نقطه پایان گذاشت، استقبال می‌کند.» وی با تأکید گفت: «عادی سازی روابط و اعلان اعتماد مشترک صلح و دوستی بین اریتریا و اتیوپیا، برای ملت‌های دو کشور فرصت تمرکز بر آرمان‌های مشترک تحکیم روابط سیاسی، اقتصادی و اجتماعی را فراهم می‌کند.» (منبع: www.ar.haberler.com ۱۰ جولای ۲۰۱۸م)

اسیاس افورقی به تاریخ ۲۳ جولای ۲۰۱۸م پس از توافقنامه اسمره که به تاریخ ۹ جولای ۲۰۱۸م منعقد شد، از سعودی دیدن کرد. وی و ملک سلمان آخرین تحولات حوادث منطوقی را به بحث گرفتند؛ هم‌چنان "عادل جبیر" با همتای اریتریائی خود در خلال نشستی، روابط دوجانبه دو کشور و موضوعات مهم مشترک را به بحث گرفتند. (منبع: الشرق الاوسط ۲۴ جولای ۲۰۱۸م)

پس از گذشت بیش از دو ماه از اعلان توافقنامه اسمره، اسیاس افورقی رئیس جمهور اریتریا و آبی احمد علی نخست وزیر اتیوپیا روز یک‌شنبه ۱۶ سپتامبر ۲۰۱۸م تحت حمایت ملک سلمان شاه سعودی، توافقنامه صلح جده بین دو کشور را به امضاء رساندند که ولیعهد سعودی نیز در آن حضور داشت. (منبع: اسکای نیوز عربی ۱۶ سپتامبر ۲۰۱۸م) از زنجیره حوادث فوق دانسته می‌شود که امریکا و مزدوران‌اش با فراهم آوری فضای توافقنامه اسمره و حمایت آشکار پس از توافقنامه، محرکان حوادث فوق اند.

دوم) واقعیت حکومت‌های اتیوپیا و اریتریا:

1- حبشه تحت اشغال ایتالیا و انگلیس: حبشه در سال ۱۹۳۵م، تحت اشغال ایتالیا در آمد و "هایله سلاسی مریم" امپراتور آن از طریق کینیا به مصر گریخت که در آن زمان این دو کشور، تحت اشغال انگلیس بودند، وی پس از آن به انگلیس رفت و در آن‌جا ماند تا این‌که در سال ۱۹۴۱م پس از راندن ایتالیا توسط "متفقین" در جنگ جهانی دوم، انگلیس هایله سلاسی را مجدداً باز گردانده و به‌عنوان امپراتور نصب کرد و پس از آن حبشه زیر نفوذ انگلیس در آمد. در همان‌زمان بود که انگلیس اریتریا کشور همسایه را نیز که از قرن ۱۹ تحت سلطه ایتالیا قرار داشت، به اشغال خود در آورد و در سال ۱۹۵۰م اریتریا به اتیوپیا ملحق شد و در تحت حکومت هایله سلاسی در آمد. نفوذ انگلیس در اتیوپیا و اریتریا تا سال ۱۹۷۴م ادامه یافت؛ ولی پس از آن انقلاب نظامی علیه امپراطوری از طرف افسران "راست‌گرا" که در بین شان افسر منگیستو هایله مریم تبارز

نموده بود، به وقوع پیوست و بعد از جنگیدن این افسران از سال ۱۹۷۷م حکومت را در دست گرفت تا سال ۱۹۹۱م در رأس حکومت باقی بماند. اکثر حرکت‌های انقلابی در آن‌زمان شعارهای انقلابی، آزادی، کمونیستی و غیره را سر می‌دادند و شعارهای انقلاب "مریام" نیز از این دسته بود؛ هرچند که امریکا برای در هم کوبیدن نفوذ استعماری انگلیس در پس آن قرار داشت. مریام از خوش خدمتی‌هایی که در سیاست خارجی خود به مصلحت امریکا انجام داد از آن جمله حمایت از "سازمان شورشی" جنوب سودان به رهبری "جان گارانگ" بود که مرتبط با امریکا بود و حمایت اتیوپیا از جنبش فوق هم‌چنان مستمر باقی ماند تا این‌که با تبنای حکومت "بشیر" در سودان، بخش جنوبی از سودان جدا شد.

منگیتسو به خون‌خواری مشهور بود و امریکا نگران شد که نشود مردم انقلاب کرده و انگلیس دوباره باز گردد، حکومت منگیتسو را سقوط داده و مجلس زناوی منسوب به "جبهه آزادی" قبیله نغرای مسیحی را روی کار آورد که این قبیله ۵ درصد از جمعیت اتیوپیا را تشکیل می‌دهد و با جبهات قومی دیگر از جمله "جبهه آزادی اورومو" هم پیمان شد. از مهم‌ترین کارهایی که "زناوی" به منفعت امریکا انجام داد، این بود که در سال ۲۰۰۶م در "سومالیا" مداخله نمود و امریکا مجبور شد نمود تا با حرکت‌های اسلامی جنگیده و باعث لغو احکام اسلامی از محاکم سومالیا گردد که هنوز هم اردوی اتیوپیا برای تأمین و ثبات نفوذ امریکا در سومالیا مصروف است.

پس از وفات زناوی در سال ۲۰۱۲م از همین قبیله شخصی به نام "هایله مریم دسالین" روی کار آمد؛ مگر آشوب روی داد و در سال بعد حالت اضطراری اعلان شد و در اکتوبر ۲۰۱۵م بعد از تصمیم حکومت مبنی بر توسعه پای‌تخت "آدیس آبابا" و مصادره زمین‌های زراعتی اطراف پایتخت هرج و مرج ایجاد شد. این زمین‌ها مربوط به قبیله "اورومو" بود که ۴۰ درصد از جمعیت این کشور را تشکیل می‌دهد و بعد از این قبیله بزرگ‌ترین قبیله، قبیله "امهریه" است که ۲۰ درصد از جمعیت این کشور را تشکیل می‌دهد. حکومت پس از یک‌سال یعنی در سال ۲۰۱۶م حالت اضطراری را اعلان نمود و در طول چند ماه تظاهرات بیش از ۲۹ هزار تن را دستگیر نموده و بیش از ۵۰۰ تن را به قتل رساند؛ چون هایله مریم دسالین نتوانست اوضاع را آرام کند، امریکا نگران عدم ثبات در شاخ افریقا شده و به وی دستور داد تا کنار رود.

به این ترتیب دسالین به تاریخ ۱۵ فبروری ۲۰۱۸م استعفاء داد. امریکا حاکم اتیوپیا را از بزرگ‌ترین قبیله سرکش (اورومو) که اغلب آن را مسلمانان تشکیل می‌دهند شخصی را به نام "آبی احمد" برگزید. شخصی که مادرش از قبیله مسیحی "امهریه" بود و هم‌چنان زن وی نیز از همین قبیله است بدین ترتیب امریکا دو قبیله بزرگ را با هم به نفع خویش یکجا نمود.

آبی احمد تجربه بودن در اردو، استخبارات و بعد از آن در سیاست را دارد، وی به تاریخ ۲ اپریل ۲۰۱۸م به نخست‌وزیری رسید. به تاریخ ۲۳ جون ۲۰۱۸م در تلاش نافرجام نقشه ترور وی ریخته شده بود، چنانچه در اثنای گردهمایی در آدیس آبابا پای‌تخت اتیوپیا پس از سخنرانی که در برابر ده‌ها هزار تن داشت، این تلاش نافرجام صورت گرفت. وی پس از انفجار گفت: «این تلاش ناکام از طرف قوت‌هایی صورت گرفته است که نمی‌خواهند اتیوپیا را متحد ببینند.» هم‌چنان سفارت امریکا در آدیس آبابا این حمله را محکوم کرده و گفت: «در اتیوپیا خشونت جایی نخواهد داشت.» (منبع: شبکه الحرة ۲۳ جون ۲۰۱۸م)

از اینرو بعید به نظر نمی‌رسد که حملات فوق، ارتباطی به تغییرات داخلی نظامی و امنیتی که به تاریخ ۸ جون ۲۰۱۸ م منجر به برکناری فرمانده نیروهای مسلح و هم‌چنان رئیس عمومی استخبارات شد، داشته باشد. این دو نهاد متهم به کشتار صدها تن از معترضین و دستگیری ده‌ها هزار تن از اعتراض‌کننده گان سال ۲۰۱۵ م بودند.

به این ترتیب امریکا مفاصل حکومت در اتیوپیا را به چنگال خویش گرفت، خاصاً پس از این‌که آبی احمد حکومت را تسلیم شد؛ چون شخص مزبور نقشه‌ها و دستور العمل‌های امریکا را که برداشتن تنش از بین مزدوران امریکا در منطقه به منظور تبدیل شدن به نیروی قابل توجه در مقابل هرگونه پیشرفت سیاسی اروپا و هرگونه گسترش اقتصادی چین است، به‌خوبی انجام داد.

2- به ارتباط حکومت در اریتریا:

چنان‌چه قبلاً گفتیم، پس از انقلاب افسران علیه هایلیمه مریم دسالین و پایان نفوذ انگلیس در اتیوپیا و اریتریا، منگیستو مریام زمام امور را در دست گرفت و جوی خون را به‌راه انداخت، امریکا از انقلاب مردم و هم‌چنان از این‌که انگلیس از وضعیت آشفته استفاده نموده و مجدداً بر گردد؛ چنان‌چه در این مورد دست بالائی نیز دارد، نگران شد. بناءً منگیستو را برکنار کرد و در سال ۱۹۹۱ م "زناوی" را روی کار آورد. در عین زمان تحرکات و اعتراض‌های در اریتریا به‌خاطر مطالبه استقلال راه اندازی شد. امریکا پاسخ دادن به خواست‌های مردم را برای آرام کردن اوضاع مفید دانست و در سال ۱۹۹۳ م استقلال اریتریا را اعلان نمود و افورقی را بر آن گماشت؛ مگر در این اعلان استقلال، مرزهای این کشور جدید را تعیین نمود. افورقی از این‌که اتیوپیا را مجدداً اریتریا به‌خود ملحق کند، نگران شد و به تاریخ ۱۲ می ۱۹۹۸ م علی‌الرغم اختلاف امریکا که وی را به‌حیث حاکم نصب کرده بود، توسط اعمال نظامی دست به ترسیم مرزهای کشورش زد و گفتگوهای که توسط "سوزان رایس" در ۳۰ می ۱۹۹۸ م پیشنهاد گردید، نیز مفید واقع نشد. نزدیک بود که در این امر موفق شود؛ مگر امریکا این عمل وی را سرکشی قلمداد نموده خواست وی را تأدیب و یا بهتر است بگوئیم وی را ذلیل کند؛ به همین منظور "زناوی" را دستور داد تا جنگ‌های وحشیانه را در ۴ فبروری ۱۹۹۹ م بر اریتریا آغاز کند. این جنگ‌ها در ۱۲ می ۲۰۰۰ م خونین‌تر هم گردید تا این‌که تمام مرزهای را که ترسیم شده بود، از میان برداشته و خود را در قلب اریتریا رساند. افورقی به تاریخ ۱۸ جون ۲۰۰۰ م بر توافقی‌نامه الجزائر و تمام شروط مطرح شده توافق کرد؛ ولی با این هم، مسئله مرزها مبهم باقی ماند!

ما در همان زمان به تاریخ ۲۲ جون ۲۰۰۰ م تبصره سیاسی داشتیم و در آن گفته بودیم: «...روز یک‌شنبه ۱۸ جون ۲۰۰۰ م وزرای خارجه اریتریا و اتیوپیا توافقی‌نامه آتش بس را بین دو کشور خویش به امضاء رساندند و این کار در الجزائر به‌حضور داشت رئیس جمهور آن کشور که فعلاً رئیس دوره‌ای سازمان وحدت افریقا است، صورت گرفت. هم‌چنان نماینده گان امریکا، اتحادیه اروپا و سازمان ملل نیز در آن حضور داشتند. این توافقی‌نامه متشکل از ۱۵ فقره است که مهم‌ترین شان عبارت اند از: تعیین مرزهای مشترک بین دو کشور و ترسیم آن توسط کارشناسان بین‌المللی سازمان ملل، به تعویق انداختن ارسال دوباره نیروهای اتیوپیا تا دو هفته پس از حضور نیروهای بین‌المللی در منطقه بادمی و مناطق دیگر مرزی تا ترسیم مرز و حل کشمکش، هم‌چنان اریتریا باید منطقه‌ای حائل زیر نظر نیروهای بین‌المللی به‌عرض ۲۵ کیلومتر را به امتداد مرزهای خویش همراه با اتیوپیی تخلیه کند. "کلیتون" بر امضای این توافقی‌نامه تبصره‌ای داشته و گفت: «این پیشرفت بزرگی است که با به‌دست آمدن آن، کشمکش تأسف بار شاخ آفریقا به

پایان خواهد رسید.» وی نیز گفت: «اتیوپا و اریتریا دوستان آمریکا اند، اگر حاضر باشند تا قدم‌های بعدی را بردارند، ما و شرکاء ما از خانواده سازمان ملل با ایشان همگام خواهیم بود.»

آنتونی لیک فرستاده سازمان ملل در این مورد گفت: «این یک لحظه مهم است که نزاع دو ساله را پایان داد.» هرچند که این توافقنامه در مورد ترسیم مرز صراحت داشت؛ ولی بازهم عملاً ترسیم مرزها صورت نگرفت، اتیوپیا خود را مسئول ترسیم این مرزها ندانسته؛ بلکه اریتریا را جزئی از خاک خویش می‌داند. امپراطوران حبشه و بدنبال ایشان منگیتسو مریام تلاش می‌نمود تا با اسالیب و راه‌های مختلف، اریتریا را با خاک خود ملحق کند و به این خاطر نیاز مبرم به مجراهای دریائی اریتریا بود به همین دلیل، چنانچه قبلاً گفتیم افورقی تلاش نمود تا مرزها را از راه نظامی ترسیم کند و اگر هجوم اتیوپی به تاریخ ۱۲ می ۲۰۰۰ م با حمایت آمریکا به‌عنوان تأدیب وی نمی‌بود، وی به این کار موفق می‌شد. افورقی مجبور شد تا مطالبات اتیوپیا را پذیرفته و پذیرفتن توافقنامه‌ای که زیر چتر "سازمان وحدت افریقا" را که در الجزائر به تاریخ ۱۸ جون ۲۰۰۰ م به امضاء رسید صریحاً اعلام کند.»

و نیز در تبصره سیاسی مذکور گفته بودیم: «اتیوپی و اریتریا دو کشوری اند که در سیاست خویش تابع آمریکا اند و حکام شان مزدوران آمریکا می‌باشند؛ این آمریکا بود که خواست مزدور خود منگیتسو مریام را در سال ۱۹۹۱ م تغییر دهد، امکانات را برای ملس زناوی مهیا نمود تا به رهبری "جبهه تحریر ملی" رسانده و سپس قدرت را در آدیس آبابا به وی تسلیم دهد و نیز این آمریکا بود که آسیاس افورقی به رهبری "جبهه آزادی بخش ملی اریتریا" و به استقلال از اتیوپیا در سال ۱۹۹۳ م رساند. اختلاف بین اتیوپیا و اریتریا، اختلاف بین دو مزدور و یا به تعبیر خوشایند، کلیتون و سایر کارشناسان سیاسی کاخ سفید و غرب، اختلاف بین این دو کشور اختلاف بین دو "دوست" است.

امریکا برای برداشتن اختلافات از بین این دو کشور از راه گفتگو، توسط کارشناسان خود تلاش‌های زیادی به‌خرج داد. یکی از این کارشناسان اش انطونی لیک بوده که بیش از یک سال مصروف این مأموریت بود؛ با آن‌هم این اختلاف حل نشد؛ چون افورقی به پیشنهادهای آمریکا راضی نبود؛ زیرا فکر می‌کرد که در آن منافع اتیوپیا در نظر گرفته شده است. چون افورقی به این شکل از فرامین آمریکا سرپیچی نمود، آمریکا نه تنها به تأدیب وی متوسل شد؛ بلکه قصداً با نیروی نظامی وی را دلیل کرد و این روش امریکا است که چون فکر سرکشی در ذهن مزدوران اش خطور کند، از آن استفاده می‌کند.

این امریکا بود که از حمله اخیر زناوی بر اریتریا دفاع نمود و "هولبروک" سفیرش در سازمان ملل به این حمله چراغ سبز نشان داد و روز چهارشنبه ۱۰ می ۱۹۹۸ م قبل از ترک اسمره و پس از نشست اش همراه با رئیس جمهور اریتریا تصریح نموده گفت: «ما با شتاب زیادی به از سرگیری یک جنگ و وقوع دور جدیدی از کشتار نزدیک می‌شویم که اگر این اتفاق بیفتد، بزرگ‌ترین جنگ در قاره آفریقا خواهد بود.» این اظهارات آتشی‌نی بود که هولبروک قبل از ترک اسمره برای هشدار تمام انسان‌های که شنیدند، ایراد نمود. هولبروک جغد شومی است که از کشورهای جهان دیدن می‌نماید از آثار وحشت‌ناک سلف خود "کسینجر" در راه اندازی جنگ‌ها، جلب بدبختی‌ها و کم‌بها دانستن ریختن خون ملت‌ها در راه محافظت از مصالح آمریکا، پیروی می‌کند.»

از آنچه گذشت واضح می‌گردد که عدم پذیرش پیشنهادهای آمریکا توسط اریتریا به معنی سرکشی از آمریکا نیست؛ بلکه به این معناست که قصد دارد تا آمریکا را مجاب نماید که این کشور را در ترسیم مرزهایش با اتیوپیا کمک نموده و این معضل برای همیشه حل گردد، هم‌چنان اریتریا در حالت "شبه

استقلال" باقی نماند. هم‌چنان واضح می‌گردد که افورقی و آبی احمد هر دو از مزدوران امریکا اند و برای شان آسان نخواهد بود که توافقنامه‌ی اسمره را با بنودی که ذکر شد، بدون آگاهی، نقشه و فرمان امریکا در بین خویش امضاء کنند.

سوم) اما این که چرا امریکا ۱۸ سال را بین توافقنامه‌ی الجزائر که در سال ۲۰۰۰م امضاء شد و توافقنامه‌ی اسمره که در سال ۲۰۱۸م به امضاء رسید منتظر ماند، این هم بر می‌گردد به منافع اش:

پس از توافقنامه‌ی الجزائر که به حمایت امریکا صورت گرفت و سخت‌ترین گره در آن ترسیم مرزها بود، اتیوپیا سعی داشت تا گشادن این گره به تعویق افتد و اما اریتریا می‌خواست هرچه زودتر این مشکل حل شود. با این همه، امریکا با این که می‌توانست با فشار آوردن بر طرفین، این مشکل را حل کند، مگر این کار را نکرد؛ زیرا در آن‌زمان مصالح وی با حل شدن و عدم حل این مشکل محفوظ بود؛ زیرا هر دو کشور فوق مزدوران امریکا بوده و لفاظی بین شان هیچ‌گونه تأثیری بر منافع آن زمان امریکا نداشت، مگر تحولات امور آتی در سال‌های پسین، امریکا را واداشت تا در سیاست افریقائی و مخصوصاً شاخ افریقا تجدید نظر کند. چنانچه در ذیل به آن اشاره خواهیم کرد:

1- روی کار آمدن دولت‌های متعدد در اتیوپیا طبیعتاً حکومت را تضعیف نمود که ثبات آن را از بین برده و آن را قابل نفوذ می‌گرداند و از ناحیه‌ی نفوذ سیاسی کشورهای استعماری بخصوص انگلیس و از ناحیه‌ی نفوذ اقتصادی چین در آن چشم طمع خواهند دوخت، بناءً ایجاب می‌نمود که امریکا در توجه به این امر تجدید نظر می‌نمود که این کار را هم کرد.

گزارش‌های وارده می‌رساند که اتیوپیا در مناطق مختلف خود دارای ذخایر بزرگ نفتی بوده و هم اکنون در مناطق زیادی استخراج می‌شود. (منبع: اتیوپیا نت ۱ اپریل ۲۰۱۳م) هم‌چنان انتظار می‌رود که سطح تولیدات چاه‌های نفت این کشور به ۴۰ میلیارد گالن رسیده و در خلال سال ۲۰۱۸م وارد بازار گردد. (منبع: موگادیشو ستر ۲۵ دسامبر ۲۰۱۶م)

به این ترتیب نفت عامل جدیدی است که توجه سیاست امریکا را به شاخ افریقا جلب نموده است، مخصوصاً این که شرکت‌های چینی دست بالایی در کاوش نفت داشته و در اکتشاف و استخراج نفت اتیوپیا سبقت اقتصادی جسته است. جنگ اقتصادی قوی و رو به رشد چین در قاره‌ی افریقا مخصوصاً در اتیوپیا، برای امریکا پنهان نیست. چین به دلیل حجم بالای بازار اتیوپیا به شدت در حال سرمایه‌گذاری است.

چین بر تحکیم سرمایه‌گذاری خویش در افریقا تلاش می‌کند و مخصوصاً اتیوپیا که در سال‌های پسین به منطقه‌ی اقتصادی چین تبدیل شده است و از طرفی دیگر مقامات اتیوپیائی بر فراهم‌آوری تسهیلات سرمایه‌گذاری برای کشورهای خارجی تلاش نموده و تأکید دارند که نخستین و آخرین منفعت را از حضور چین در کشور شان نصیب می‌گردند. (منبع: فرانس ۲۴، ۵ جون ۲۰۱۸م) به همین دلیل حمایت روز افزون امریکا از اتیوپیا به خاطر فشار آوردن برای کاهش نفوذ اقتصادی چین است.

2- در این اواخر تلاش‌های گسترده‌ای برای افزایش نفوذ انگلیس در شاخ افریقا راه اندازی شده است؛ چنانچه روابط بین امارات (مزدور انگلیس) و اتیوپیا پس از آن که روابط بین این دو کشور بسیار کم‌رنگ بود، رشد سریع داشته است. از اینرو امارات سفارت خود در آدیس آبابا را در سال ۲۰۱۰م افتتاح نمود. پس از آن همکاری بین این دو کشور سریعاً توسعه یافت و توافقنامه‌ی هائی در عرصه‌های متعدد بین این دو کشور به امضاء

رسید؛ از جمله توافقنامه‌های همکاری فنی برای کمک‌های گمرکی، افتتاح دفتر نمایندگی اتاق تجارت و صنایع دبی در آدیس آبابا در سال ۲۰۱۳م، هوانوردی شهری در سال ۲۰۱۴م، آموزش عالی، جوانان و ورزش در سال ۲۰۱۵م، تأسیس کمیته مشترک اتیوپی-امارات در سطح وزیران خارجه و در خلال دیدار رسمی که هایلر مریم دسالین نخست وزیر پیشین اتیوپی در سال ۲۰۱۶م از کشور امارات متحده عربی داشت، روابط دو جانبه بین این دو کشور شاهد یک جهش کیفی در تمام زمینه‌ها بود و این نتیجه یک سلسله از گفتگوهای بود که دسالین همراه با رهبران سیاسی در کشور امارات متحده عربی داشت. در چارچوب دیدار رسمی که دسالین از ابوظبی داشت، "گیتاشو" وزیر دفتر امور روابط دولت سابق در عکس العمل به آن گفت: «دسالین در دیدار از ابوظبی قضایای مشترکی را به بحث گرفت که برای دو کشور مهم بوده و در خدمت منافع مشترک مخصوصاً در عرصه‌های اقتصادی، سرمایه‌گذاری، قضایای منطوقی و جهانی به کار گرفته می‌شود.» هم‌چنان ریم هاشمی وزیر دولت امارات در امور همکاری‌های جهانی، در خلال برنامه‌ای که سفارت امارات در آدیس آبابا ترتیب داده بود، گفت: «اتیوپی در بین شرکای استراتژی کشور امارات در افریقا بوده و دو کشور دارای منافع مشترک اند.» (منبع: عین الاخباریه ۷ مارچ ۲۰۱۸م)

روی هم‌رفته، انگلیس توسط امارات تلاش می‌کند تا اتیوپی را به محورها و سیاست‌های خود پیوند دهد به امید این که این کشور و کشور اریتریا را تحت تأثیر خود در آورد به همین منظور دیدارهای قابل توجهی بین امارات و مقامات اتیوپی صورت می‌گیرد.

"شیخ محمد بن زاید آل نهيان" جلسه گفت‌وگوهای رسمی را همراه با آبی احمد نخست وزیر اتیوپی در آدیس آبابا به تاریخ ۱۵ جون داشت. در این دیدار، تحکیم روابط دوستانه، همکاری و مشارکت استراتژیک بین دو کشور به بحث گرفته شد. در روز سه‌شنبه مطابق ۳ جولای جاری ولیعهد ابوظبی، اسپاس افورقی رئیس جمهور اریتریا را استقبال نموده و ابراز امیدواری نمود که این دیدار به تقویت روابط و همکاری بین امارات متحده عربی و اریتریا در خلال مرحله آینده کمک نموده و سبب خیر هر دو کشور و دو ملت دوست گردد. (منبع: www.alkhaleej.ae ۲۲ جولای ۲۰۱۸م)

این تحولات، امریکا را واداشته است که توجه زیادی به افریقا و خصوصاً شاخ افریقا مبذول داشته و در آن فعال باشد. به همین منظور امریکا در سپتمبر ۲۰۱۷م "دونالد یوکیو یا ماموتو" را به حیث معاون وزارت خارجه امریکا در امور آفریقا تعیین نمود و این سمت بیشترین تأثیر را در تدوین سیاست امریکا در قاره افریقا، خواهد داشت.

این تعیین هدف‌مندانه صورت گرفته است؛ چون وی از بارزترین چهره‌های با تجربه در پرونده افریقا مخصوصاً در منطقه شاخ افریقا است که نماینده دیپلوماتیک کشورش در این مناطق بوده است. وی مشارکت فعال در توافقنامه اسمره و از بین بردن تنش و ایجاد روابط حسنه بین این دو کشور داشته است. به این ترتیب، توافقنامه اسمره برای تأکید و اتمام توافقنامه الجزائر و هم‌چنان برای پایان دادن به اختلاف بین اتیوپی و اریتریا منعقد شد. نه تنها این، بل بین مزدوران امریکا در منطقه، چنانچه انتظار می‌رود که شدت تنش بین اتیوپی و مصر در مورد سد آب "النهضة" روی رود نیل، فروکش کند؛ چون آبی احمد از مصر دیدن نموده و به تاریخ ۱۰ اکتوبر ۲۰۱۸م یعنی یک روز پس از توافقنامه اسمره با "سیسی" ملاقات نموده و همراه با سیسی گزینش دیدگاه مشترک بین دو کشور مبنی بر احترام حقوق متقابل برای دستیابی پیشرفت و عدم نقض منافع هم‌دیگر را امضاء نمودند. پس مسلم است که تمام این‌ها به موافقت امریکا صورت گرفت. هم‌چنان همراه با سودان، امریکا در ماه آپریل گذشته هیئت فنی و دیپلوماتیکی را به عنوان اقدام میانجی‌گری برای نزدیک کردن دیدگاه‌های سه کشور در مواجهه با پیشرفت‌های چین و انگلیس ارسال نمود.

در پایان باید گفت که بسیار دردناک است، کشورهای استعمارگر کفری که در رأس شان امریکا قرار دارد، بر کشورهای منطقه حکومت کند. شاید یک‌ده ندادند که مسلمانان در ایتوپیا و اریتریا تقریباً نصف جمعیت این دو کشور و یا حتی بر اساس بعضی از آمارها، بیش‌تر از نصف جمعیت را تشکیل می‌دهند؛ یعنی بالغ بر پنجاه میلیون. هم‌چنان شاید یک‌ده ندادند کشتی مسلمانان اولیه که از مکه به حبشه هجرت کردند، در بندر معروف اریتریا لنگر انداخت با این‌هم، این دو سرزمین در عوض توجه مسلمانان، در محراق توجه امریکا، چین و اروپا قرار گرفته است. به‌هر حال این کار عجیب و غریب نیست مادامی که مسلمانان بدون دولتی باشند که امورشان را رعایت کند، حال شان به‌حال یتیمی می‌ماند که بر سر سفره شخصی خسیس نشسته باشد. پس جز با خلافت که مسلمانان را بر کتاب الله سبحانه و تعالی و سنت رسول اش صلی الله علیه وسلم گرد می‌آورد، حال و وضع شان تغییر نخواهد کرد.

﴿وَيَوْمَئِذٍ يَفْرَحُ الْمُؤْمِنُونَ بِنَصْرِ اللَّهِ يَنْصُرُ مَنْ يَشَاءُ وَهُوَ الْعَزِيزُ الرَّحِيمُ﴾

[روم: 4-5]

ترجمه: در آن روز مؤمنان شادمان می‌شوند (آری! خوشحال می‌شوند) از یاری الله (سبحانه و تعالی) هر کسی را که بخواهد یاری می‌دهد، و او بس چیره (بر دشمنان خود) و بسیار مهربان (در حق دوستان خویش) است.

۶ صفر ۱۴۳۰ هـ.ق

۱۵ اکتوبر ۲۰۱۸ م